

mácím prostředí) pouze pacienti, kteří splní kritéria pro dlouhodobou domácí oxygenoterapii. Inhalace kyslíku u nemocných bez respirační insuficience nevede ke zlepšení kvality života v domácím prostředí (20).

Metaanalýzou dostupných studií pak bylo prokázáno, že užívání opioidů u nemocných s vážným plicním onemocněním nezlepšuje kvalitu života, a dokonce nevede ani ke zmírnění kašle (při intravenózním, subkutánním a perorálním podání). Na základě toho autoři doporučeného postupu nedoporučují použití opioidů pro léčbu chronické dušnosti při běžných denních aktivitách. Autoři doporučení připouští, že do studií zahrnutých v metaanalýze nebyli zařazeni pacienti s klidovou dušností a s dušností při minimální námaze a pacienti v terminálním stavu.

Závěr

Péče o nemocné s IPP se jednoznačně stává více strukturovanou. Pozornost je v posledních letech věnována především pacientům se systémovými chorobami pojiva, čemuž odpovídá i množství doporučených postupů zabývajících se léčbou IPP provázející tato onemocnění. Většina

hodnotí efekt již známých molekul v managementu IPP. V průběhu roku 2024 nebyla publikována žádná klinická studie, která by obohatila portfolio léčebných možností novou molekulou. Rezervu máme v konkrétních doporučeních, kdy a jaký lék v terapii IPP při systémových chorobách pojiva nasadit, jak dlouho by měla terapie trvat a kdy je možné léčbu ukončit. Nově byly publikovány doporučené postupy managementu a léčby plicních alveolárních proteinóz. Problémem je absence dobře dostupné laboratoře k vyšetření protilátek proti GM-CSF alespoň v rámci Evropy. Ukazuje se, že u nemocných s idiopatickou plicní fibrózou, kteří utrpí akutní exacerbaci, lze léčbu vysokou dávkou kortikosteroidů považovat spíše za škodlivou než přínosnou pro pacienta. Dlouhodobá domácí oxygenoterapie by měla být nadále vyhrazena pouze pro pacienty s IPP, kteří splňují indikační kritéria pro tuto terapii. Vliv na zmírnění námahové dušnosti v běžném životě nemocných nebyl prokázán. Stejně tak nebyl prokázán benefit léčby opioidy k mírnění symptomů. Terapie opioidy může mít efekt ke zmírnění utrpení umírajících pacientů, v léčbě dušnosti rizika a vedlejší účinky této léčby převyšují její benefit.

PROHLÁŠENÍ AUTORŮ: Prohlášení o původnosti: Publikace byla zpracována s využitím uvedené literatury a nebyla publikována ani zaslána k recenznímu řízení do jiného média. **Střet zájmů:** Žádný. **Financování:** Ne. **Poděkování:** N/A. **Registrace v databázích:** N/A. **Projednáni etickou komisí:** N/A.

LITERATURA

1. Sekce pro intersticiální plicní procesy | Česká pneumologie – plicní lékařství navštíveno 15. 3. 2025.
2. Johnson SR, Bernstein EJ, Bolster MB, et al. 2023 American College of Rheumatology (ACR)/American College of Chest Physicians (CHEST) Guideline for the Treatment of Interstitial Lung Disease in People with Systemic Autoimmune Rheumatic Diseases. *Arthritis Rheumatol.* 2024;76(8):1182-1200.
3. Johnson SR, Bernstein EJ, Bolster MB, et al. 2023 American College of Rheumatology (ACR)/American College of Chest Physicians (CHEST) Guideline for the Screening and Monitoring of Interstitial Lung Disease in People with Systemic Autoimmune Rheumatic Diseases. *Arthritis Care Res. (Hoboken)* 2024;76(8):1070-1082.
4. Del Galdo F, Lescoat A, Conaghan PG, et al. EULAR recommendations for the treatment of systemic sclerosis: 2023 update. *Ann Rheum Dis.* 2025;84(1):29-40.
5. Maher TM, Tudor VA, Saunders P, et al.; RECITAL Investigators. Rituximab versus intravenous cyclophosphamide in patients with connective tissue disease-associated interstitial lung disease in the UK (RECITAL): a double-blind, double-dummy, randomised, controlled, phase 2 b trial. *Lancet Respir Med.* 2023;11(1):45-54.
6. Fautrel B, Kedra J, Rempenault C, et al. 2024 update of the recommendations of the French Society of Rheumatology for the diagnosis and management of patients with rheumatoid arthritis. *Joint Bone Spine.* 2024;91(6):105790.
7. England BR, Baker JF, George MD, et al. Advanced therapies in US veterans with rheumatoid arthritis-associated interstitial lung disease: a retrospective, active-comparator, new-user, cohort study. *Lancet Rheumatol.* 2025;7(3):e166-e177.
8. Shih PC, Zou QH, Lai CC, et al. Mortality and medical utilization in rheumatoid arthritis associated interstitial lung disease: A real-world, large-scale retrospective study comparing Janus kinase inhibitors and tumor necrosis factor inhibitors. *Semin Arthritis Rheum.* 2025;71:152636.
9. Kim JW, Shin K, Jung J, et al. Uncovering risk factors for adverse events and infections in rheumatoid arthritis and rheumatoid arthritis with interstitial lung disease under treatment with biologics or targeted synthetic DMARDs: insights from the KOBIO Registry. *Clin Exp Rheumatol.* 2024;42(9):1781-1791.
10. Hellmich B, Sanchez-Alamo B, Schirmer JH, et al. EULAR recommendations for the management of ANCA-associated vasculitis: 2022 update. *Ann Rheum Dis.* 2024;83(1):30-47.
11. Chalkia A, Flossmann O, Jones R, et al. Avacopan for ANCA-associated vasculitis with hypoxic pulmonary haemorrhage. *Nephrol Dial Transplant.* 2024;39(9):1473-1482.
12. Specks U, Spiera RF, Fussner LA, et al.; ADVOCATE Study Group. Treatment With Avacopan in Patients With Respiratory Tract Manifestations of Antineutrophil Cytoplasmic Antibody-Associated Vasculitis. *ACR Open Rheumatol.* 2025;7(1):e11795.
13. Mankikian J, Caille A, Reynaud-Gaubert M, et al.; EVER-ILD investigators and the Orpha-Lung network. Rituximab and mycophenolate mofetil combination in patients with interstitial lung disease (EVER-ILD): a double-blind, randomised, placebo-controlled trial. *Eur Respir J.* 2023;61(6):2202071.
14. McCarthy C, Bonella F, O'Callaghan M, et al. European Respiratory Society guidelines for the diagnosis and management of pulmonary alveolar proteinosis. *Eur Respir J.* 2024;64(5):2400725.
15. Alkhunaizi M, Soto-Lanza F, Leung CH, et al. Restrictive Ventilatory Defects Following Hematopoietic Stem Cell Transplant Are Associated With Increased Mortality. *Transplant Cell Ther.* 2025;S2666-6367(25)01008-5.
16. Archer G, Berger I, Bondeelle L, de Margerie-Mellon C, et al. Interstitial lung diseases after hematopoietic stem cell transplantation: New pattern of lung chronic graft-versus-host disease? *Bone Marrow Transplant.* 2023;58(1):87-93.
17. Srivali N, De Giacomi F, Moua T, Ryu JH. Corticosteroid therapy for treating acute exacerbation of interstitial lung diseases: a systematic review. *Thorax.* 2025;80(3):140-149.
18. Holland AE, Spathis A, Marsaa K, et al. European Respiratory Society clinical practice guideline on symptom management for adults with serious respiratory illness. *Eur Respir J.* 2024;63(6):2400335.
19. Janssen DJA, Bajwah S, Boon MH, et al. European Respiratory Society clinical practice guideline: palliative care for people with COPD or interstitial lung disease. *Eur Respir J.* 2023;62(2):2202014.
20. Ahmadi Z, Smallwood NE, Russell AM, et al. Supplemental oxygen for symptomatic relief in people with serious respiratory illness: a systematic review and meta-analysis. *Eur Respir Rev.* 2025;34(175):240025.